

Polski Ład - zmiany podatkowe dla pracowników

Od 1 stycznia 2022 r. zacznie obowiązywać w Polsce pakiet nowych zmian podatkowych, wprowadzanych w ramach **Polskiego Ładu**.

Zorientowanie się w gąszczu nowych regulacji nie jest prostym zadaniem. Specjalnie dla Pracowników Caritas Diecezji Kieleckiej zebraliśmy informacje, które przybliżą najważniejsze nowe rozwiązania podatkowe przewidziane w „Polskim Ładzie”. **Najważniejsze zmiany podatkowe, wprowadzane w ramach Polskiego Ładu od 1 stycznia 2022 roku, mające wpływ na nasze wynagrodzenia, to:**

1. **Wzrost kwoty wolnej od podatku z 8 000 zł do 30 000 zł** rocznie, co będzie miało wpływ na zmniejszenie podatku. Kwota zmniejszająca podatek ma także przysługiwać podatnikom znajdującym się w II progu podatkowym. Do tej pory podatnikom płacącym już 32% podatku nie przysługiwała kwota wolna od podatku. Po zmianach miesięczna kwota wolna od podatku wynosi **425,00 zł** (wynikająca z kalkulacji: $30\,000 \times 17\% = 5\,100/12 = 425,00$ zł).
2. **Wzrost progu podatkowego z 85 525 zł do 120 000 zł**, od którego odprowadzana jest zaliczka na podatek w wysokości 17%. Oznacza to, że stawką 32% podatku będą objęte dochody dopiero przekraczające limit 120 000 zł.

Pracownik jest zobowiązany śledzić czas kiedy to nastąpi!

3. **Ulga dla młodych - limit przychodu objętego zwolnieniem z PIT dla osób do 26 roku życia** (art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy o PIT) pozostaje bez zmian i będzie nadal wynosić **85 528 zł**. Osoby do ukończenia 26 roku życia zapłacą więc podatek dopiero po przekroczeniu tego limitu, przy czym w pierwszej kolejności będzie miała tutaj zastosowanie stawka 17%. Jeśli zaś **dochód podlegający opodatkowaniu** przekroczy 120 000 zł będzie zastosowana stawka 32% podatku.

Pracownik powinien zgłosić to Pracodawcy!

Aby skorzystać z comiesięcznych odliczeń kwoty wolnej od podatku, przy wyliczeniu wynagrodzenia za dany miesiąc pracownik powinien wypełnić i wysłać do pracodawcy oświadczenie **PIT-2**, w którym zdecyduje o zastosowaniu w/w ulgi. Taki dokument jest składany przez wszystkich pracowników na początku zatrudnienia. Teraz należy zastanowić się czy pracownik chce zmienić oświadczenie.

PIT-2 pracownik może złożyć jedynie przed pierwszą wypłatą w nowym roku kalendarzowym. Pracownik, który złożył wcześniej deklarację PIT-2, ale chciałby ją wycofać może to zrobić w każdym momencie.

4. **Wzrost kwoty przychodów objętych 50% kosztami uzyskania przychodów z tytułu praw autorskich**, praw pokrewnych i rozporządzania tymi prawami (dotyczy to pracowników będących twórcami lub artystami, wykonawcami dzieła). Obecnie 50% koszty uzyskania przychodu (z tytułów, o których mowa w art. 22 ust. 9 pkt 1–3 ustawy o PIT) nie mogą przekroczyć w roku podatkowym kwoty 85 525 zł. W 2022 roku będzie to łącznie kwota **120 000 zł**.
5. Wprowadzenie „**ulgi dla klasy średniej**”, która będzie uwzględniana przy obliczaniu zaliczki na podatek dochodowy. Ulga ta została przewidziana dla pracowników osiągających **przychód w przedziale od 5 701 zł do 11 141 zł miesięcznie**, czyli od 68 412 zł do 133 692 zł rocznie. **Taki przychód podlega opodatkowaniu według skali podatkowej**.

Niestosowanie tej ulgi jest na wniosek pracownika.

Ulga ta ma zastosowanie tylko i wyłącznie do pracowników zatrudnionych na umowę o pracę oraz dla osób prowadzących działalność gospodarczą (przedsiębiorców) rozliczających się na zasadach ogólnych (według skali podatkowej), **nie stosuje się jej do umów zlecenia**.

Ulga dla klasy średniej będzie przysługiwać również pracownikom – twórcom, którzy osiągają przychody objęte 50% kosztami uzyskania przychodu, pod warunkiem, że będą to faktycznie osoby wykonujące obowiązki na podstawie stosunku pracy.

Ulga ta nie dotyczy osób wykonujących umowy zlecenia lub inne umowy o dzieło. Nie będą mogli skorzystać także przedsiębiorcy płacący liniowy podatek 19% PIT, osoby wykonujące działalność osobiście, podatnicy ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, osoby rozliczające się w formie karty podatkowej oraz emeryci i renciści.

W nowej uldze dla klasy średniej, w ramach wspomnianego wyżej przedziału przychodu, podzielono podatników na dwie węższe grupy:

- osoby osiągające przychód od 5 701 zł do 8 549 zł miesięcznie;
- osoby z przychodem od 8 549,01 zł do 11 141 zł miesięcznie.

Różnica między tymi grupami będzie polegać na sposobie wyliczenia ulgi. Dla pierwszego przedziału przychodu (od 5 701 do 8 549 zł) ulga będzie liczona według wzoru:

$$(Przychód \times 6,68\% - 380,50 \text{ zł}) / 0,17$$

Ulga dla drugiego przedziału przychodu (od 8 549,01 do 11 141 zł) będzie wyliczana według wzoru:

$$(Przychód \times (-7,35\%) + 819,08 \text{ zł}) / 0,17$$

W przypadku małżonków, którzy będą rozliczać się wspólnie z podatku za cały rok, każdy z nich będzie mógł odliczyć ulgę dla klasy średniej tylko od połowy sumy łącznych

przychodów uzyskanych przez małżonków w roku podatkowym, obliczonej zgodnie z ustawowym wzorem.

Ulęgę dla klasy średniej stosuje się tylko w przedziale **rocznych przychodów od 68 412 zł do 133 692 zł**. Oznacza to, że jeżeli podatnik **przekroczy próg w danym roku, nawet o 1 zł**, to **traci on prawo do odliczenia tej ulgi**. Powoduje to bardzo niekorzystną dla pracownika sytuację: jeżeli pracownik korzystał z ulgi dla klasy średniej w comiesięcznym rozliczeniu wynagrodzenia, a w rozliczeniu rocznym okaże się, że pracownik przekroczył dopuszczalny próg, to będzie on zmuszony do zwrotu tej ulgi, czyli zmuszony będzie dokonać dopłaty podatku w rocznej deklaracji PIT.

W związku z tym, każdy pracownik powinien przeanalizować swoje przewidywane roczne dochody. Należy tutaj uwzględnić nie tylko miesięczne wynagrodzenie, ale również dodatkowe dochody podlegające opodatkowaniu: różnego rodzaju dodatki, umowy zlecenie, wynagrodzenie za nadgodziny, premie, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop, benefity itp. Na podstawie tej analizy należy podjąć decyzję czy odliczać ulgę dla klasy średniej w comiesięcznym wynagrodzeniu, czy nie – i czekać na wyrównanie w rozliczeniu rocznym. Zastosowanie nadmiernej ulgi w rozliczeniu miesięcznym będzie skutkowało wezwaniem do dopłaty podatku.

Platnik (pracodawca) nie będzie musiał stosować ulgi dla klasy średniej tylko wtedy, gdy pracownik złoży wniosek o niepomniejszenie dochodu (art. 32 ust. 2b ustawy o PIT). Rezygnacja z ulgi może być dobrym rozwiązaniem, jeżeli pracownik przewiduje, że ostateczny roczny przychód z tytułu stosunku pracy przewyższy 133 692 zł, bądź nie chce ryzykować przekroczenia limitu. W sytuacji, kiedy w ostatecznym rozliczeniu okaże się, że pracownik jednak zachował prawo do ulgi dla klasy średniej, to może odzyskać należną ulgę przy rocznym rozliczeniu PIT.

W przypadku, kiedy pracownik nie złoży wniosku o niepomniejszenie dochodu o kwotę ulgi dla klasy średniej, to pracodawca będzie musiał uwzględnić ulgę zawsze wtedy, gdy w danym miesiącu przychody zatrudnionego ze stosunku pracy (łącznie z dodatkami i innymi świadczeniami podlegającymi opodatkowaniu) będą mieściły się w ustawowym limicie czyli w przedziale od 5 701 zł do 11 141 zł. Posiadanie innych dochodów (w innych podmiotach) spowoduje **pobieranie nadmiernej ulgi przez pracownika** – bez wiedzy pracodawcy.

6. **Wzrost rocznej podstawy wymiaru na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z 157 770 zł do 177 660 zł**. Powyżej tej kwoty pracownik i pracodawca przestają płacić składki emerytalne i rentowe.
7. Wprowadzenie braku możliwości odliczania części składki zdrowotnej (czyli 7,75%) od podatku, co spowoduje, że pracownicy będą płacić do ZUS pełną składkę zdrowotną czyli 9%, a nie jak dotychczas 1,25%. Spowoduje to zmniejszenie wynagrodzenia netto.

8. Wprowadzenie **nowej zasady opłacania składki zdrowotnej dla przedsiębiorców**, czyli osób prowadzących działalność gospodarczą:
- opodatkowani na zasadach ogólnych zapłacą 9%,;
  - opodatkowani podatkiem liniowym zapłacą 4,9%;
  - opodatkowani podatkiem ryczałtowym zapłacą od 60% do 180% przeciętnego wynagrodzenia (w zależności od wysokości dochodu);
  - osoby na tzw. karcie podatkowej zapłacą 9% minimalnego wynagrodzenia.
9. Wprowadzono **nowe zwolnienia podatkowe dla przychodów do wysokości 85 528 zł** w roku podatkowym dla:
- **rodziców** wykonujących władzę rodzicielską dla **co najmniej 4 dzieci niesamodzielnych lub uczących się do 26 roku życia**. Ulga będzie dotyczyć każdego z rodziców z osobna. Na podstawie tych nowych zwolnień podatkowych każdy rodzic czwórki dzieci, który osiąga przychód brutto z pracy w skali miesiąca na poziomie około 9 600 zł, nie zapłaci podatku dochodowego;
  - **osób powracających z zagranicy** przez 4 kolejne lata od roku przeniesienia. Przepis ten ma zachęcić Polaków do powrotu do kraju, ale także cudzoziemców do zmiany rezydencji podatkowej na polską. Zwolnienie z podatku od przychodu do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85 528 zł, będzie przysługiwać każdemu podatnikowi, który przeniesie miejsce zamieszkania na terytorium Polski. Zwolnienie dla powracających z zagranicy będzie przysługiwać w czterech kolejno po sobie następujących latach podatkowych, licząc od początku roku, w którym podatnik przeniósł miejsce zamieszkania, albo od początku następnego roku.
  - **pracujących seniorów**, którzy mimo ukończenia 60. roku życia (kobiety) i 65. roku życia (mężczyźni) zrezygnują z pobierania emerytury, renty rodzinnej albo uposażenia mundurowego lub sędziowskiego, by nadal pracować, wykonywać zlecenia bądź prowadzić firmę. Zwolnieniem podatkowym będą objęte tylko przychody będące tytułem do ubezpieczeń społecznych. Zwolnienie z podatku dla aktywnych zawodowo, niepobierających emerytury emerytów (w ramach limitu kwotowego 85 528 zł), będzie miało zastosowanie wyłącznie do przychodów uzyskanych w ramach stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy, z umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 ustawy o PIT, oraz z pozarolniczej działalności gospodarczej. Przychody uzyskane na podstawie kontraktu menedżerskiego oraz umowy o prawa autorskie – nie kwalifikują się do tego zwolnienia podatkowego.

Przy analizie nowych przepisów dla **osób** z powyższych nowych grup społecznych, **które od stycznia 2022 r. zostaną objęte zwolnieniem podatkowym**, powstało wiele wątpliwości wokół prawidłowego wyliczenia wysokości składki zdrowotnej dla tych podatników. Wykryto tutaj pewną lukę w przepisach. W związku z tym, w ostatniej poselskiej poprawce

z dnia 17 listopada 2021 r., przepisy te zostały doprecyzowane. Wobec tych osób będzie miała zastosowanie identyczna **zasada obliczania składki zdrowotnej** jak ta, która dotyczy osób do 26. roku życia, zwolnionych z podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy o PIT. Mowa o przepisie szczególnym – art. 83 ust. 2a ustawy zdrowotnej. Przewiduje on **obliczanie składki zdrowotnej do wysokości hipotetycznej zaliczki na PIT**. Przepis ten stanowi, że „gdy składka na ubezpieczenie zdrowotne obliczona od przychodu wolnego od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy o PIT jest wyższa od zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, którą płatnik obliczyłby, gdyby przychód ubezpieczonego nie był zwolniony od podatku dochodowego na podstawie tego przepisu, **składkę obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości tej zaliczki**”.

W jednostkowych sytuacjach specyficznych, nie opisanych w niniejszej instrukcji można pytać pracowników Działu Kadr. Jednak na oczywiste pytania opisane powyżej Dział Kadr nie będzie udzielał wyjaśnień z powodu braku czasu na indywidualne tłumaczenie spraw ogólnych i oczywistych.

Ks. Stanisław Słowik
Dyrektor

Kielce, dnia 30 grudnia 2021 r.